

A pedagógia BA szakon készítendő szakdolgozat követelményei

Tartalmi követelmények	
A szakdolgozat célja	<p>Az elkészítendő munka célja, hogy a hallgatók számot adjanak arról, hogy a képzés során mennyiben fejlődtek a kimenetként meghatározott kompetenciákban:</p> <ul style="list-style-type: none"> – folyamatos önfejlődés a segítő/asszisztensi szakmában; – felelősségvállalás a személyiségfejlődés támogatásáért különböző szociális, kulturális és piaci kontextusban; – pedagógiai jelenségek, problémák felismerése, vizsgálata és tudományos igényű elemzése; – pedagógiai helyzetek felismerése, teremtése és tanulási környezetek alakítása, alkotása; – pedagógiai fejlesztések, innovációk, fejlesztő projektek támogatása; – együttműködés és tevékenységszervezés a közösségek, a társadalom különböző szereplőivel; – segítő-támogató, megerősítő kommunikáció. <p>A szakdolgozat célja, hogy a hallgató bemutassa, miként tudja a) egy pedagógiai probléma kutatásában vagy b) fejlesztés keretében, vagy c) tudatos-módszeres önreflexiójában portfólió formájában alkalmazni a pedagógia adott szakterületén megszerzett elméleti és gyakorlati tudását és reflektív szemléletét.</p>
Típusai és témái	<p>A szakdolgozat lehetséges típusai:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Egy pedagógiai probléma elméleti, történeti és/vagy empirikus kutatása; b) Pedagógiai fejlesztés (eszköz, tananyag, program, projekt stb. kifejlesztése és kipróbálása); c) Tudatos-módszeres önreflexió értékelési/fejlődési portfólió formájában <p>A témákat évente a tanszékek hirdetik meg. A hallgatók tájékoztatást kapnak arról, hogy melyik témavezetőnél milyen témákban és milyen módszerekkel végezhető a szakdolgozat.</p>
A szakdolgozat kötelező szerkezeti szövegegyeségei	
külső címlap	Ld. a Formai követelmények, kötés cím alatt.
belső címlap	A belső címlapon, a lap tetején az intézmény, a kar és a szak neve szerepel, alatta a szakdolgozat címe. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve, jobb oldalon a témavezető neve és beosztása. A lap alján, középen évszám.
eredetiségnyilatkozat	A belső címlapot követő lap tartalmazza a hallgató eredeti aláírással ellátott, kötelező formátumú és tartalmú nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a munka saját szellemi terméke. A nyilatkozat a http://tanulmanyi.pk.elte.hu honlapról tölthető le. A szakdolgozat a hallgató önálló munkája, melyben be kell tartani a hivatkozások és idézések szabályait. A plágiummal gyanúsítható szakdolgozat szerzője ellen fegyelmi eljárás indítható.

konzultációs igazolás, témavezetői nyilatkozat	Az ezt követő lapon szerepel a szintén egységes formátumú igazolólap, mely tartalmazza a konzultációkon való részvétel igazolását, valamint a témavezető hozzájárulását a szakdolgozat benyújtásához. Az igazolás űrlapja a http://tanulmanyi.pk.elte.hu honlapról tölthető le.
tartalomjegyzék, oldalszámzás	A szakdolgozatot folyamatos oldalszámzással, egységes tartalomjegyzékkel kell benyújtani.
szerkezeti felépítés, fejezetek	<p><i>Egy pedagógiai probléma elméleti és/vagy kutatásával foglalkozó szakdolgozat szerkezete:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Bevezetés: a problématerületbe való bevezetés, a vizsgálat, kutatás, átfogó célja, a témaválasztás indoklása. – Szakirodalmi áttekintés: a vizsgált téma bemutatása, a vonatkozó elméletek, kutatások összefoglalása, a vizsgálandó összefüggések konceptualizálása. – Kérdésfelvetések, hipotézisek: elméletileg megalapozott, az empirikus próbán keresztül igazolható vagy cáfolható állítások, melyek megvilágítják a vizsgált jelenséget, összefüggéseket. – Eljárás, módszerek: a lépések, különösen is a vizsgált személyek, szervezetek, az alkalmazott eszközök és az empirikus adatgyűjtés menetének bemutatása. – Eredmények, következtetések: az adatoknak az alkalmazott módszerhez igazodó bemutatása, értelmezése, azaz rá kell mutatni arra, hogy milyen jelenségek lehetnek a kapott eredmény hátterében, hogyan értékeli ezt; összevethető, hogy a kapott eredmények mennyire felelnek meg a szakirodalomban olvasottakkal, milyen új területekre hívják fel a figyelmet. – Összegzés: itt történik meg az elvégzett munka értékelése, annak erősségeinek és gyenge pontjainak bemutatása. Reflektálás a dolgozat elején megfogalmazott hipotézisekre, kérdésfelvetésekre. A továbblépési lehetőségek, a munka elvégzésének, nehézségeinek összefoglalása. – Melléklet: a vizsgálati módszerek dokumentálása, kérdőívek, interjúkérdések, táblázatok, ábrák, fotók stb. <p><i>Egy pedagógiai fejlesztéssel foglalkozó szakdolgozat szerkezete:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tartalmazza a fejlesztés indokait, a beadott munka „ötletének” születési folyamatát, a kitűzött célt, a fejlesztés tervét, folyamatleírását, kipróbálásának leírását, s a fejlesztés hatékonyságát, eredményességét igazoló tanúsítványokat; – innováció esetén a fejlesztés eredményeként megszületett munkát. <p><i>A tudatos-módszeres önreflexió, értékelési/fejlődési portfólió szerkezete:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A portfólió tartalmazza a kiválasztott, változatos dokumentumokat és a reflexió, az elemzés módszerének szempontrendszerét, az önértékeléseket, reflexiókat, az oktatók és a társak visszajelzéseit; – az elemzésre kiválasztott szempont szakirodalmi áttekintését. – A portfólió szerkezetét a hallgató alakíthatja ki.
jegyzetek, hivatkozások	A szöveg közben valamennyi, nem a szerzőtől származó állításnál jelölni kell, kitől származik. Itt csak hivatkozni kell a forrásmunkákra (névvel és a publikáció évszámával), melyek pontos adatait az irodalomjegyzékben kell megadni. A szó szerinti hivatkozásnál a név és a publikáció évszáma mellett a pontos oldalszámot is fel kell tüntetni. A hivatkozásokat a mellékelt részletes útmutató szerint kell elkészíteni.

irodalomjegyzék	Az irodalomjegyzéket a mellékelt részletes útmutató szerint kell elkészíteni.
Készítés és benyújtás	
Témaválasztás és -bejelentés	<p>A hallgató által benyújtott témabejelentésen szerepelnie kell a témavezető nyilatkozatának a témavezetés vállalásáról, valamint a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, illetve megbízottja jóváhagyásának.</p> <p>A szakdolgozat témabejelentésének határideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tavaszi félévi záróvizsgálathoz október 15., – az őszi félévi záróvizsgálathoz május 15.
Témavezető	Témavezető az egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott szakember lehet.
Konzultáció	A hallgató a témavezetőjével legalább kétszer köteles konzultálni. A konzultáción a szakdolgozattal kapcsolatos teendőket, javaslatokat írásban is rögzíteni kell az e célra rendszeresített nyomtatványon. (Az igazolás a szakdolgozat kötelező része, ld. fent.)
Benyújtás	<p>A hallgatónak a szakdolgozatot a Neptunban kell benyújtania záróvizsgájának vizsgaidőszaka előtt, ennek módjáról és előírásairól a szükséges információk a https://www.ppk.elte.hu/tanulmanyi oldalon található. A fejlesztési és portfólió típusú szakdolgozathoz az autentikus elemek másolati változatát kell csatolni.</p> <p>A szakdolgozat benyújtásának határideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az őszi félévben november 20., – a tavaszi félévben április 20. <p>[A nem tanári szakos, portfólió típusú szakdolgozat benyújtási határideje: ~~— az őszi félévben január 2.,~~ – a tavaszi félévben június 2.]¹</p>
Bírálat	
bíráló, a bírálat folyamata	<p>A szakdolgozat bírálója egy a szaktanszék által kijelölt, független bíráló, aki bírálatában javasolja a dolgozat érdemjegyét, illetve a védelemhez legkevesebb két kérdést tesz fel. A témavezető javaslatával röviden bemutatja és értékeli a dolgozatot, továbbá külön írásban nyilatkozik arról, hogy javasolja a dolgozat elfogadását vagy nem.</p> <p>A szakdolgozat írásos bírálatát a Neveléstudományi Intézet adminisztrációja továbbítja a hallgatónak legkésőbb képesítővizsga előtt egy héttel.</p>
a bírálat szempontjai	<p><i>Egy pedagógiai probléma elméleti és/vagy kutatásával foglalkozó szakdolgozat bírálatának szempontjai különösen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – a választott téma, a dolgozat céljának megfelelése a kimeneti, képzési követelményekkel; – a szakirodalmi háttér bemutatásának célszerűsége, szakszerűsége, kiterjedtsége; – az elemzés–értelmezés–alkalmazás színvonala, mélysége; – a kifejtés szakszerűsége, a jelölt saját álláspontjának igényes megjelenése;

¹A HKR e rendelkezése hatályát veszítette a Szenátus CXXIX/2018. (VI. 25.) Szen. sz. határozatával. Hatályon kívül: 2018. VI. 26-tól.

	<ul style="list-style-type: none"> – a vizsgált kérdés megalapozottsága, a kutatási kérdések és/vagy hipotézis(ek) szabatos megfogalmazása; – a kutatási eljárások, módszerek bemutatása, a módszerválasztás célszerűsége, a módszerek alkalmazásának világos bemutatása; – az eredmények áttekinthető, módszertani és szakterületi szempontból is megalapozott bemutatása; – a saját eredmények elhelyezése a téma kifejtésében; – a dolgozat szerkezete, koherenciája, megfogalmazásának szabatossága; – kifejtettség, a szaknyelv alkalmazása; – a szakirodalom, a jegyzetapparátus, ábrázolás elvárt szempontú használata. <p><i>Egy pedagógiai fejlesztéssel foglalkozó szakdolgozat bírálatának szempontjai különösen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – a fejlesztés eredetisége és indokoltsága; – a fejlesztési terv szakszerűsége, áttekinthetősége; – a fejlesztési folyamat dokumentálása, megbízhatósága; – a fejlesztés értékelése és remélt hasznosíthatóságának relevanciája a célterületen; önértékelés; – a szakirodalom, a jegyzetapparátus pontos használata, egységesség; – szaknyelvi pontosság; – a fejlesztés eredményének általános minősége tartalmi és formai szempontból. <p><i>Tudatos-módszeres önreflexió, értékelési/fejlesztési portfólió bírálatának szempontjai különösen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – a hallgató szakmai motivációinak, céljainak elemző kifejtése; – a szakmai reflexió elméleti keretének, szempontrendszerének kidolgozottsága és indoklása a szakirodalom és a korábbi saját tapasztalatok felhasználásával; – a portfólió rendszerezettsége, az elkészített értékelési/fejlesztési táblázatok, ábrák világossága; – reflexió, önértékelés legkevesebb 4 kiválasztott kompetenciáról és/vagy fejlődésükről, a kompetenciaterület fejlettségi szintjének megalapozott bizonyítása a konzulens és/vagy oktató által megfelelőnek ítélt dokumentumokkal, társaktól, oktatóktól származó visszajelzésekkel, hallgatói naplóval, korábbi feljegyzésekkel; – annak dokumentálása, hogy a hallgató képes további 3 kompetenciaterület esetében a gyakorlatban eleget tenni a követelményeknek, erre bizonyítékot szolgáltat; – a reflexiók árnyaltsága, a tudatosság szintje, az eredmény a fejlődésben való hasznosulása, reflektív kompetenciájának színvonala; – a portfólió vizuális megjelenése, illusztráltsága, szaknyelvi tisztasága; – szakirodalom, az idézett szövegek, munkák pontos jelölése, a jegyzetapparátus egységes használata.
Formai követelmények	
Terjedelem	A szakdolgozat terjedelme mellékletek nélkül 30–60 oldal (65.000–135.000 karakter szóközzel). A szakdolgozatot egyoldalas nyomtatással kell elkészíteni.
Betűtípus, betűméret, sortáv	Times New Roman, 12-es betűnagyság, 1,5-es sortávolság.

Margók	Minden oldalon 2,5 cm margó.
Nyelv	magyar
Címoldal	A borítón a lap tetején az intézmény, a kar, és a szak neve szerepel. Alatta a „Szakdolgozat” megnevezés. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve. A lap alján, középen évszám.
Elektronikus formátum	A szakdolgozatot a Neptunban kell benyújtani, ennek módjáról és előírásairól a szükséges információk a https://www.ppk.elte.hu/tanulmanyi oldalon található.

HIVATKOZÁSOK (www.magyarpedagogia.hu).

Hivatkozások a szövegben

A szövegben a hivatkozás a szerző(k) nevével és a megjelenés évszámával történik. A szerző(k) neve lehet része a mondatnak [... amint *White* tanulmányában (1998) közölt eredmények ...], vagy szerepelhet zárójelben [... a két változó közötti szoros összefüggés már korábban felmerült (*White*, 1998), ezért ...]. Két szerző nevét az "és" választja el egymástól: (*Black* és *White*, 1998).

Több név esetén a nevek között vessző áll, az utolsó két név között "és" van: (*Fekete*, *Fehér* és *Barna*, 1998).

Háromnál több név esetén az első előforduláskor az összes szerző neve szerepel (*Fekete*, *Fehér*, *Szürke* és *Barna*, 1998), a további előforduláskor az első szerző neve és a "mtsai" rövidítés (*Fekete* és mtsai, 1998).

A szövegben a nevek dőlt betűvel jelennek meg.

A szó szerinti idézeteket idézőjelek fogják közre, a hivatkozás megjelöli az oldalszámokat is (*White*, 1998. 32. o.). A vesszőt, pontot szóköz követi. A hivatkozással zárt mondat esetén a pont a zárójel után áll.

Egy zárójelen belül egy szerző különböző munkáira hivatkozva a nevet csak egyszer írjuk, utána következnek az évszámok, egymástól vesszővel elválasztva (*Bloom*, 1955, 1956a, 1956b).

Egy zárójelen belül több szerző munkáira hivatkozva az egyes tételeket pontos vessző (;) választja el (*Fekete*, 1988; *Fehér*, 1989; *Szürke* és *Barna*, 1990).

Ha egy szerzőnek azonos évben publikált több írására hivatkozunk, azokat az egyes évszámok után írt betűkkel különböztetjük meg (*Nagy*, 1988a).

Az oldalszámot, ha szükséges, "o." jelöli. Az irodalomjegyzékben az oldalszámok megjelölésénél nincs "o.", a számok magukban állnak.

A neveket a szövegben első megjelenéskor dőltten jelöljük.

Hivatkozások az irodalomjegyzékben

Önálló könyvek

Szerző(k) (évszám): Cím. Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe dőlt betűvel. Például:
Lénárd Ferenc (1986): *Pedagógiai ellentmondások*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szerkesztett könyvek

Szerző(k) (évszám, szerk.): Cím. Kiadó, kiadás helye (város). A könyv címe dőlt betűvel. Például:
Mandl, H., De Corte, E., Bennett, N. és Friedrich, H. F. (1990, szerk.): *Learning and instruction*. European research in an international context. Volume 2.1. Social and cognitive aspects of learning and instruction. Pergamon Press, Oxford.

Könyvfejezetek

Szerző(k) (évszám): Fejezet (tanulmány) cím. In: Szerkesztő(k) neve (szerk.): Könyv címe, kiadó, kiadás helye (város). Oldalszámok: a fejezet első és utolsó oldala. A könyv címe dőlt betűvel. Például:
Neves, D. M. és Anderson, J. R. (1981): Knowledge compilation: Mechanisms for the automatization of cognitive skills. In: Anderson, J. R. (szerk.): *Cognitive skills and their acquisition*. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Hillsdale. 57–84.

Folyóiratban megjelent cikkek

Szerző(k), (évszám): Tanulmány cím. Folyóiratcím, évfolyam [kötet] száma. Szám. Oldalszámok: a tanulmány első és utolsó oldalának száma. A folyóirat címe dőlt betűvel. Az évfolyam száma bold (gépelésnél aláhúzva).

Larkin, J. H. és Simon, H. A. (1987): Why a diagram is (sometimes) worth ten thousand words. *Cognitive Science*, 9. 11. sz. 65–99.

Az irodalomjegyzékben az oldalszámok mellett nem szerepel az "o" betű, a "szám" rövidítése "sz.". Minden tétel végén pont van.

Korábbi kiadások, fordítások jelzése

Ha a szerző egy munka fordítására, reprintként kiadott változatára, későbbi kiadására vagy gyűjteményes kötetben újra megjelent változatára hivatkozik, és fel kívánja tüntetni az eredeti megjelenés idejét is, ezt két időpont feltüntetésével teheti meg. Az eredeti évszám törtvonallal elválasztva megelőzi az utóbbit. Csak annak a kiadásnak az adatait kell megadni, amelyekre a hivatkozás vonatkozik. Például: (Neisser, 1976/1984).

Neisser, U. (1976/1984): *Megismerés és valóság*. Gondolat, Budapest.

Szerzők nevei

Mivel a magyar nyelvben nem terjedt el a két keresztnév használata, továbbá vannak gyakori családnevek, a családnév és keresztnév kezdőbetű nem azonosítaná minden esetben kellő biztonsággal a szerzőt. Ezért – az elterjedt szokásnak megfelelően – magyar szerzőknél a teljes név szerepel az irodalomjegyzékben, abban a formában, ahogy a szerző az idézett publikációban használja (pl.: *Kürti Istvánné, Kürti Jarmila, Kádárné Fülöp Judit, Nagy József, Nagy J. József*). Magyar szerző idegen nyelven megjelent munkájára a külföldi szerzőkre érvényes írásmód vonatkozik. Például:

Nagy, J. és Szebenyi, P. (1990): Hungarian reform: towards a curriculum for 1990s. *Curriculum Journal*, 1. 3. sz. 247–254.

Külföldi szerzőknél a név megadása: családi név, vessző, keresztnév kezdőbetűk. A kezdőbetűk után pont van. Például: *Bloom, B. S.* Szöveg közben a szerzők neveit a mondat szerkezetének megfelelően szabadon használhatjuk. Például: Mint *Benjamin Bloom* (1956) sokat idézett könyvében írja,... Zárójelben megadva a hivatkozott forrást, csak a családi név szerepel (*Bloom, 1995*). Irodalomjegyzékben a keresztnévek kezdőbetűi között szóköz áll.